

یک اتفاق، یک تجربه سزارین دوم، عفونت دوباره

مادران باید نشانه‌های عفونت زخم را بدانند، هر روز به نشانه‌ها توجه و آن را بررسی کنند و در صورت مشاهده علائم خطر، فوراً جهت معاینه به پزشک یا ماما مراجعه کنند.

دکتر شیرین بخشی
مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس
معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زنجان

طاہره محرمی
کارشناس سلامت مادران معاونت بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی زنجان

اما از آنجا که نوزادش به علت زردی در بخش نوزادان بستری بوده، به‌عنوان همراه در بیمارستان می‌ماند. مادر ۴ روز بعد از سزارین با عفونت محل عمل به متخصص زنان مراجعه و توسط ایشان تحت درمان با آنتی بیوتیک تزریقی و خوراکی قرار می‌گیرد. روز ششم پس از عمل، با وجود مصرف آنتی‌بیوتیک با دردشکم و تب و ترشح خونابه از محل بخیه با تشخیص «عفونت محل عمل»، با تب، نبض و تنفس تند در بیمارستان بستری می‌شود. آزمایش‌ها و اقدام‌های تشخیصی انجام شده و تحت درمان با آنتی بیوتیک وسیع‌الطیف قرار می‌گیرد. با این اقدام‌ها علائم حیاتی مادر تثبیت و ترشحات کمتر می‌شود اما در روز ششم پس از بستری مجدد تب کرده و دچار آبسه لگنی می‌شود. پس از گذشت ۲ هفته از درمان، با توجه به عدم بهبودی، دوباره کمیسیون پزشکی تشکیل شده و با تشخیص فاشییت نکروزان^۱ اقدام‌های

مادر ۳۲ ساله، خانه دار، دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ساکن شهر در ماه دوم بارداری به‌سر می‌برد. این دومین بارداری اوست و طبق مستندات، سه سال قبل سابقه سزارین همزمان با آپاندکتومی داشته که پس از زایمان به مدت ده روز و به علت عفونت ناحیه عمل سزارین در بیمارستان بستری بوده است.

در بارداری دوم از هفته ۱۲ حاملگی تحت مراقبت‌های دوران بارداری در بخش دولتی و خصوصی قرار گرفته، سونوگرافی و آزمایش‌های معمول را بموقع انجام داده است. در هفته سی و نهم با دستور متخصص زنان معالج، برای انجام عمل سزارین در بیمارستان خصوصی بستری و پس از عمل، با حال عمومی مناسب به بخش منتقل می‌شود. پس از آن مطابق دستور پزشک تحت درمان با آنتی‌بیوتیک وریدی قرار گرفته و یک روز بعد نیز با حال عمومی خوب از بیمارستان ترخیص می‌شود.

۱. یک عفونت شدید، نادر و بالقوه کشنده بافت نرم است که در دیواره شکم یا اندام‌ها ایجاد می‌شود. این عفونت با سرعت زیادی پیشرفت کرده و ممکن است یک شوک سمی یا عفونی در بدن ایجاد کند و میزان مرگ و میر بالایی دارد.

استفاده کنید. غذاهای مصرفی باید سرشار از ویتامین و پروتئین باشد تا زخم سریع‌تر بهبود یابد.

- دخانیات مصرف نکنید و در معرض دود سیگار قرار نگیرید.

نحوه مراقبت از زخم سزارین

- محل زخم را تمیز و خشک نگه دارید.
- دوش گرفتن روزانه به کمک همراه از روز دوم جراحی توصیه می‌شود. محل بخیه نیاز به لیف و صابون زدن ندارد.
- زخم را پس از شست‌وشو حتما خشک کنید.
- بخیه سزارین نیاز به پانسمان، مالیدن آنتی بیوتیک یا کرم ندارد و شست‌وشو با بتادین لازم نیست.
- راه جریان هوا به زخم را نبندید و زخم را خشک نگه دارید.
- برای جمع نگه داشتن شکم خود از شکم بند تا زمانی که زخم بهبود پیدا نکرده استفاده نکنید.

نشانه‌های عفونت زخم

- تب بیش از ۳۸ درجه سانتی گراد
- قرمزی یا تورم اطراف زخم
- خونریزی از محل زخم
- نشت یا خارج شدن چرک از اطراف زخم
- بوی بد از ناحیه زخم
- برآمدگی یا سفتی در محل زخم
- درد شدید یا دردی که به مرور زمان شدید تر شود.
- با توجه به تغییرات فیزیولوژیک ایجاد شده در دوران بارداری و بازگشت تدریجی آن پس از زایمان، این دوران نقاهت، مرحله‌ای حساس برای مادران بوده و متاسفانه بسیاری از مرگ‌ها در مقطع پس از زایمان اتفاق می‌افتد. لذا اهمیت توجه، پیگیری و مراقبت مادران زایمان کرده بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد.

درمانی لازم انجام و بیمار به ICU منتقل می‌شود. مادر در مدت بستری در ICU به شکل متناوب دچار تب و گسترش زخم شده و نتیجه کشت خون نیز مثبت گزارش شده، کمیسیون پزشکی چند تخصصی دوم تشکیل و دستورات دارویی لازم و رژیم غذایی پروتئین تجویز می‌شود.

بیست و ششمین روز بستری به علت گسترش زخم به سمت پهلوها، دبریدمان^۱ وسیع پوست و لایه زیر پوست^۲ ناحیه پهلوها و بالای ران پای چپ انجام و مادر اینتوبه می‌شود. برای تصمیم‌گیری در خصوص نحوه ادامه درمان و مراقبت، کمیسیون تخصصی سوم تشکیل شده و طبق تصمیم مشترک پزشکان معالج، به علت شرایط ناپایدار اعزام بیمار به تهران مقدور نبوده و با وجود همه اقدام‌های درمانی و حمایتی انجام شده، بهبودی حاصل نشده و مادر دچار دیسترس تنفسی و تب ۴۰ درجه و نبض تند در حد ۱۶۰ بار در دقیقه می‌شود و در نهایت ۴۸ روز پس از زایمان با تشخیص شوک سپتیک به دنبال عفونت شدید محل سزارین، فوت می‌کند.

توصیه‌هایی برای مادران بعد از ترخیص

از بیمارستان

- استراحت لازم را داشته باشید خصوصاً زمانی که احساس خستگی می‌کنید.
- سعی کنید در منزل کمی قدم بزنید و روزانه زمان قدم زدن را افزایش دهید.
- از بلند کردن وسایل سنگین‌تر از نوزاد خودداری کنید.
- داروهای تجویز شده توسط پزشک را حتماً به‌طور منظم مصرف کنید.
- از لباس‌های راحت استفاده کنید و نوزاد را هنگام شیردهی به گونه‌ای نگهدارید که به ناحیه زخم فشار وارد نشود.
- از لباس‌های زیر پنبه‌ای استفاده کرده و ترجیحاً تا ۶ هفته از داشتن رابطه جنسی خودداری کنید.
- روزهای اول بعد از سزارین از غذاهای سبک و آبکی

۱. به برش، برداشت یا حذف یک بخش از بافت مرده، عفونی شده یا صدمه دیده از بدن بیمار، به منظور تسریع روند جایگزینی یا ترمیم طبیعی در بافت سالم اطراف آن و بهبود در آن قسمت گفته می‌شود

۲. فاشیا